

Boverket
remiss@boverket.se

Svarsfil till extra remiss om Boverkets förslag till föreskrifter och allmänna råd om säkerhet i händelse av brand i byggnader.

Datum	2024-04-03
Myndighet/Organisation/Företag	Länsstyrelsen i Jönköpings län
E-postadress (myndighet/organisation/företag)	Jonkoping@lansstyrelsen.se
Kontaktperson (namn)	Carl-Magnus Pehrsson

Remissvar (sätt kryss i vald ruta)

- ☐ Avstår
- ☐ Tillstyrker utan kommentar
- ☒ Tillstyrker med kommentar
- ☐ Avstyrker med motivering

Ange vilket kapitel och paragraf som respektive synpunkt avser.

Kapitel	Paragraf	Konsekvenser (sida)	Er kommentar/motivering
Avd. I 1 kap.	4 §		Länsstyrelsen anser att benämningen av utrymningspassage behöver ses över och förtydligas när det gäller "annan användning". Till exempel kan det vara vanligt förekommande med gemensamhetsutrymmen i direkt anslutning till korridor i öppen planlösning i vissa boendeformer. Det är också vanligt förekommande med uteplatser i anslutning till loftgångar, med postboxar i korridorer i anslutning till entréutrymmen med mera.

Kapitel	Paragraf	Konsekvenser (sida)	Er kommentar/motivering
	8 §		Enligt förslaget ska byggnader projekteras på ett fackmässigt sätt enligt första stycket i bestämmelsen. Det gäller dock inte om det är obehövt. Länsstyrelsen anser att förtydligande behöver göras med exemplifiering och vägledning om i vilka fall det kan anses vara obehövt och för vem. Länsstyrelsen anser att begreppet "förutsatt underhåll" behöver förtydligas. Risken är annars stor att det tolkas väldigt olika mellan till exempel kommunens byggnadsnämnd och byggherre. Vid ändring av en byggnad får erfarenheter från den befintliga byggnaden användas enligt förslaget. Länsstyrelsen anser att förtydligande behöver göras med exemplifiering och vägledning. Det behöver också vara tydligt vem som ska göra bedömningen. Benämningen "erfarenheter" kan tolkas olika i sammanhanget.
	9 §		Enligt förslaget ska projekteringen av byggnader dokumenteras om det inte är obehövt. Länsstyrelsen anser att förtydligande behöver göras med exemplifiering och vägledning om i vilka fall det kan anses vara obehövt och för vem.
	12 §		Länsstyrelsen ställer sig frågande till vad som avses med "relevanta acceptanskriterier" i texten. Det bör finnas nationella bestämmelser om mått och nivå.
	21 §		I bestämmelsen anges att drift- och underhållsinstruktioner ska upprättas så att byggnaden i drift kan uppfylla kraven i denna författning. Länsstyrelsen anser att det behöver förtydligas i texten vad som gäller i samband med ändringsåtgärder. I vilken omfattning.

Kapitel	Paragraf	Konsekvenser (sida)	Er kommentar/motivering
Avd. II 5 kap.	24 §		Länsstyrelsens synpunkt enligt tidigare lämnat remissvar: Inom lantbruket förekommer stora envåningsbyggnader med stor volym, naturlig ventilation (självdreg) som kan vara isolerade eller oisolerade. Under senare år byggs allt fler av dessa byggnader och anläggningar som når över 2 500 respektive 5 000 m². Byggnaderna bedöms nu, liksom tidigare, som byggnadsklass 3 och verksamhetsklass 1. Byggnader för djur med naturlig ventilation har normalt permanenta öppningar längs hela väggarna, och stora permanentanocköppningar. Djurstallar med dessa öppningar byggs oftast med 10–25 luftväxlingar per timme, vilket också automatiskt innebär en effektiv, permanent öppen brandgasventilation. Med stora byggnadsvolymer, ofta dammig miljö, växlande temperaturer, ofta utomhustemperatur vintertid, och periodvis hög relativ fuktighet är det svårt att få brandlarm eller sprinkler att fungera i byggnaderna. Förslag till tillägg till 5 kap, 24 § i remissförslaget: Med undantag för brandavskiljning av eventuella service- och teknikrum i byggnaderna, bör byggnader i byggnadsklass 3, verksamhetsklass 1, med självdragsventilation och stora permanentanocköppningar kunna byggas med brandceller större än 2 500 m² utan några krav på brandskydd i form av brandlarm eller vattensprinkler. Länsstyrelsens kommentar till nu gällande förslag: Boverket skriver: Boverket bedömer att det finns skäl att omformulera förslaget. Kraven i 5 kap. 24 § har omformulerats och dimensionerande brandbelastning införts som parameter, dock med vissa skillnader jämfört med motsvarande krav i BBR. Bestämmelsen utformas mer logiskt för att underlätta möjligheten till analytisk dimensionering. Vidare har en schablon införts för variabel brandbelastning i djurstallar i 2 kap. 3 §, vilken i kombination med schabloner för permanent brandbelastning i 2 kap. 2 § medför att bestämmelserna träffar mer rätt för djurstallar. Närmare överväganden finns i avsnitt 4.8 och i författningskommentarer till 2 kap. 3 § samt 5 kap. 24 §. Med det nämnt har Boverket infört att djurstallar ansätts till $f = 50 \text{ MJ/m}^2$. Länsstyrelsens tolkning är således att djurstallar enligt gällande förslag kan byggas upp till 8000 m^2 utan krav på brandlarm och sprinkler om brandcellsindelning på 4000 m^2 införs. Utifrån nu gällande förslag anser Länsstyrelsen att tidigare synpunkt är omhändertagen.
8 kap.	13 §		Innebörden av "översta planet" behöver preciseras i sammanhanget. Risken är annars att det tolkas olika.

Kapitel	Paragraf	Konsekvenser (sida)	Er kommentar/motivering
Övriga synpunkter			Ny teknik: solpaneler, energilagring, alternativa drivmedel Länsstyrelsens synpunkter enligt tidigare lämnat remissvar: Länsstyrelsen saknar information och bestämmelser i förslaget gällande säkerhet i händelse av brand i byggnader där det finns installerat solceller. Det gäller bland annat regler kring skyltning av större byggnader som flerbostadshus, idrottshallar samt lager-och industribyggnader med solceller på byggnaden och då vanligtvis på taket. Till exempel kan ett brandförlopp medföra att solcellerna inte syns när räddningstjänsten anländer till platsen, (exempelvis om lågorna skymmer panelerna). Nya byggnader kan också vara byggda med fasad- eller tak-täckningsmaterial som utgör integrerade solcellspaneler i någon form, vilket medför att det i princip ser ut som ett "vanligt tak- eller upptäcka panelerna i samband med ett snabbt händelseförlopp och innebära direkt fara i samband med räddningsinsatsen. Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen kan inte se att Boverket har gjort några justeringar till nu gällande förslag jämfört med tidigare remiss. Det enda som nämns är att för alla fasta installationer, som exempelvis solpaneler, finns det generaliserade krav som ska uppfyllas. Detta för installationer som kan utgöra en risk för personskador på utrymmande eller räddningspersonal. Med det nämnt är Länsstyrelsens uppfattning att tidigare lämnad synpunkt inte har omhändertagits. I kap 8, § 5 finns dock bestämmelser kring skyltning som anger att installationer och anordningar avsedda för räddningstjänstpersonal samt särskilda risker för räddningstjänstpersonal ska vara markerade med skyltning i tillräcklig omfattning. Länsstyrelsen anser att "tillräcklig omfattning" kan upplevas otydligt och tolkas olika. Tolkningen är dock att det omfattar alla typer av byggnader. I och med att det inte fanns med något om detta i tidigare bestämmelser så ser ändå Länsstyrelsen det som positivt. Sedan ställer sig Länsstyrelsen frågande till vad "generaliserade krav" innebär.

Kapitel	Paragraf	Konsekvenser (sida)	Er kommentar/motivering
Övriga synpunkter			Flervåningsbyggnader med brännbar stomme Länsstyrelsens synpunkter enligt tidigare lämnat remissvar: Varje år inträffar bränder i flerfamiljshus som kan få stora konsekvenser för både individen och samhället. Utredningar visar på bristande byggnadstekniskt brandskydd där uppkomna bränder spridits mellan brandceller exempelvis via vinden eller längst fasaden. Detta är ett byggnadstekniskt problem som skulle kunna förebyggas om ett bättre passivt brandskydd kan uppnås. Länsstyrelsen anser därför att regelverket kring det passiva byggnadstekniska brandskyddet bör ses över, detta inte minst när det kommer till trähus med förväntad hög brandbelastning. Länsstyrelsens kommentar: Detta är en relativt stor och övergripande synpunkt som Länsstyrelsen lämnade i tidigare remissvar. Det finns idag bestämmelser kring fasadmaterial beroende på vilken byggnadsklass som är aktuell. Exempelvis ska fasaden i BK1 vara i obrännbart material. Problemet är dock hur fasaden i sig är konstruerad. Även om den upprättas i obrännbar material kan det finnas brännbart material inne i väggen. Detta tillsammans med en felkonstruerad fasad (till exempel ej tillräckligt sektionerad) kan innebära att branden tillåts spridas längst fasaden, inne i väggen. Länsstyrelsen uppfattar det dock som att den exakta utformningen av till exempel fasader och vindsutrymmen inte regleras utan är något som får bedömas från fall till fall. Vad det gäller flerbostadshus i trä så nämns det inget om detta i den extra remissen.

Kapitel	Paragraf	Konsekvenser (sida)	Er kommentar/motivering
Övriga synpunkter			Trygghetsboenden för äldre 4 kap. 9 §: Spisvakt. Länsstyrelsens synpunkt enligt tidigare lämnat remissvar: 2017 presenterades en rapport från Lunds universitet; <i>Nyttöanalys av spisvakt och portabelt sprinklersystem vid bostadsbränder</i> (Runefors & Fratzich, 2017) som indikerar (även om det finns osäkerheter) att det kan vara samhällsekonomiskt lönsamt att installera spisvakter i bostäder för äldre personer. Därför bör möjligheterna ses över till att utöver verksamhetsklass 3B och 3C inkludera krav för spisvakt gällande verksamhetsklass 3A, seniorboenden och trygghetsboenden samt 5B. Det anses också rimligt att undersöka möjligheten att inkludera 5C eftersom det är en verksamhetsklass där personal arbetar i ett högt operativt tempo, vilket kan innebära att personalen oavsiktligt lämnar spisen obevakad. I dagsläget finns det automatisk avstämningssystem på spisplatser hos verksamheter såsom ambulansstationer och brandstationer. Vilket innebär att när larmet går så stängs spisen av automatiskt. Möjligheten att inkludera verksamheter likt dessa med krav på spisvakt och automatisk avstämningssystem bör ses över. Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen anser att Boverket omhändertagit tidigare synpunkt kring behov av spisvakt för vk 5B väl. Länsstyrelsen saknar dock aspekten om att inkludera 5C med krav på spisvakt enligt tidigare synpunkt. De flesta brandstationer, ambulansstationer med flera har detta redan idag där spisvakt är kopplat till utalarmeringssystemet. Länsstyrelsen ser likväl att det hade varit fördelaktigt om det fanns ett krav på detta.

Vid behov, infoga ytterligare rader ovan.